

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımı İçişleri Bakanı Sayın Ali YERLİKAYA tarafından Anayasa'nın 98'nci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. Maddeleri gereğince yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.16/12/2025

Talat DİNÇER**Mersin Milletvekili**

Türkiye bugün sadece ekonomik krizle mücadele etmiyor; aynı kriz, toplumun en savunmasız kesimini, yani çocukları sosyolojik bir çöküşün merkezine itiyor. Hatalı ekonomi politikaları yoksulluğu derinleştirdikçe, suçun yaşı giderek küçülüyor. Bu çocuklar artık sokakta sadece “suça bulaşan” değil, suç örgütleri için stratejik birer araç haline geliyorlar.

Resmî verilere göre Türkiye’de 4 binin üzerinde çocuk (12–18 yaş arası) cezaevlerinde tutuluyor bunların yaklaşık 1.341’i hükümlü, 2.952’si tutuklu durumda yani savunmasız gençler henüz yargılanmadan cezaevine girmiş durumdadır. Buna ek olarak farklı sivil toplum raporları, 12–18 yaş arası yaklaşık 4.682 çocuğun cezaevlerinde barındığını aktarıyor. Bu rakamlar, çocukların suç örgütlerinin hukuki hesapları için araç haline geldiğinin güçlü bir göstergesidir: Çünkü çocuklar, hâkimlerce “rehabilitasyon” adı altında ağır cezalardan kaçınırken, suç çevreleri için düşük riskli “hukuki kalkan” olarak değerlendiriliyor. Sadece tutuklular değil: TÜİK verilerine göre 2024’te güvenlik birimlerine getirilen çocuk sayısı 612.651’e ulaşmış durumda; bunlardan 202.785’i suça sürüklenme nedeniyle kayıtlara geçti. Bu sayı bir önceki yıla göre ciddi bir artış gösteriyor. Çocukların işlediği suçların başında yaralama, hırsızlık, uyuşturucu ve hatta cinayet gibi ağır suçlar geliyor ve bu trend son yıllarda yükseliyor.

Bu veriler tesadüf değildir. Çocuklar suçlu doğmuyor; bu düzende, ekonomik çaresizlik ve sosyal dışlanma yüzünden suça itilmekte. Eğer bu tabloyu sadece “ceza adaleti sorunu” olarak okursak gerçek nedenleri göz ardı etmiş oluruz yoksulluk ve umutsuzluk, gençlerin suç örgütlerinin cazibesine kapılmasını kolaylaştırıyor. Gettolarda hayat boyu bir gelecek umudu yok; sokakta “abilik” mertebesi, sahte saygınlık çocuklar için bir statü sembolü haline geliyor. Hukuki ayrıcalıklar, suçun caydırıcılığını ortadan kaldırıp çocukları suç örgütlerinin işe alım aracı kılıyor. Eğitim ve istihdam dışlayıcılığı, gençleri yasadışı kanallara yönlendiriyor. Medya ve sosyal medya kültürü, suç estetiğini romantikleştirerek bu yıkıcı süreci besliyor. Bu tabloyu sadece “çocuk suçu” olarak görmek yerine toplumsal bir başarısızlık, ekonomik çöküşün çocuklar üzerinde somutlaşmış hali olarak görünmektedir.

Bu bilgiler doğrultusunda;

1. Yargılanmadan cezaevine konulan yaklaşık 3 bin çocuk, hangi “çocuğun üstün yararı” ilkesine göre tutukludur?
2. Çocukların suç örgütleri tarafından bilerek “hukuki kalkan” olarak kullanıldığı konusunda ne düşünüyorsunuz?
3. Tutuklu çocuk sayısı artmasının sizce nedeni nedir?
4. 2024’te güvenlik birimlerine getirilen 612 bin çocuk, adalet sisteminin başarısı mı yoksa iflası mı?
5. Suç örgütlerinin çocukları bilinçli şekilde kullanmasına karşı özel bir yasal düzenleme neden yok?
6. Geleceğimiz olan çocuklarımızın 4.682’si ceza evlerinde bakanlık olarak bunu nasıl açıklıyorsunuz?